

Ա Ռ Ա Ս Պ Ե Լ

Կը նըմանի մատղաշ կոյսի մը ժպտուն
Քերթնաձը մերթ ու չի գիտեր որ կեանքին
Պարտէզներէն այնքա՛ն հեռու կը ծաղկին
Վառ պըսակներն իր երազի վարդերուն:

Ան կ'ոստոստէ, կը պարէ խօ՛ղ ու կ'երգէ,
Բայց բնա՛ւ երբեք ճամբուն վըրայ կանգ չ'առնէր,
Որ երկնաբերձ ժայռի մը կողմ արծաթէ
Յուացընէ սրտին արեւն ու պատկեր:

Զի քերթնաձին արիւնն է լո՛յս ու գինի,
Պիտ'ունենաս, հաւատալով իր հրաշքին,
Կրակն ամառին ու ոսկիներն աշունի:

Կարապաճեւ անցաւ աղջիկն հրնուագին,
Ի՛նչ փոյթ որ ժայռը չի պահէր աղամանդ
Ո՛չ իսկ մէկ տողն առասպելին արգաւանդ...

ԱՐՄԵՆ ԵՐԿԱԹ

Ա Ր Ա Գ Ի Լ Ի Ն

Զինք է հորիզոնն ու օդը ջերմին,
Արագիլ սիրուն դու հոս ես կրկին.
Բոյնըդ քանդուած կը վերաշինես
Որ ձագերդ աղուոր հոն լոյսի բերես:

Օ՛ն, ե՛տ դարձիր, ե՛տ, չըխաբէ՛ քեզ քող
Պատրիշ արեւոյն, առուակը լացող.
Օ՛ն, ե՛տ դարձիր, ե՛տ, հոս չկայ զարթում,
Կեանքը սառեր է, խոր է քմրութիւնն:

Դաշտը մի՛ շրջիր, հոն գերեզման է,
Լինը մի՛ երթար, արիւնով յորդ է:
Աշտարակին վրայ դադար փնտռելով,
Ըզգո՛յշ, չըլլայ ան լեցուն խանձողով:

Լաւ կ'ընես քէ որ մեկնիս իմ տունէս,
Բայց որո՞ւն վըրայ բոյն պիտի դրնես,
Յուսահատութեան ձայնն ուր չըսուի
Եւ վախ չունենաս շանքէն երկընքի:

Օ՛ն, ե՛տ դարձիր, ե՛տ, հարաւ կը սպասէ.
Երջանկագոյն ես, քոչնակ, դու մեզմէ,
— Բախտըդ քեզ կրկին հայրենիք տըլաւ,
Մէկ ունէիմք մենք... եւ ա՛ն ալ... կորաւ:

(Թրգմ. Հունգարերէնէ Հ. Անդրէաս Փոկոլեան)

Թըռի՛ր, ո՛հ, քըռի՛ր, ու հարաւ հեռուն
Եթէ հանդիպիս պախաբխտողներուն՝
Ըսէ՛ — Կը սպառնիմ ու կը ջնջուիմ,
Լուծուած խուրձի պէս ազգով կը ցրուիմ:

Շատեր շիրիմն են, շատեր՝ բանտը կոյր,
Մենք վերապրողներ՝ տըխուր ենք ու լուռ.
Կան ալ որ կ'ելլեն լալով կը մեկնին
Փնտռել հայրենիք ծովէն ալ անդին:

Ամլութիւն կ'ըզձան հարսերը սիրուն,
Ծընողը չ'ողբար մա՛հն որդեակներուն.
Յնծութեամբ ծերուն հոգին կը լեցուի՝
Որ շատ ժամանակ ապրելիք չունի:

Պատմէ դու, ա՛խ... որ... ճախատիմք մեզի,
Զի բաւեր քէ մեզ կտրեն գերդ կաղնի.
Ինկած ծառին մէջ ուտին կը բնակի,
Մարդ կը բամբասէ ընկերն համագգի:

Եղբայր, հայր, որդի իրարու դաւող...
Սակայն այս մասին լեզուդ լռէ՛ քող.
Զըլլայ քէ մա որ իր ազգը կ'ողբայ
Հասնի այն կէտին քէ անկէ տաղտկայ:

ՄԻՔԱՅԷԼ ԹՈՄՐԱՅ

* Հունգարացի բանաստեղծ, ծնած Ժ. Դարուն Հունգարիոյ Ռիմոսոմպաթ քաղաքը: Նշանաւոր է իր ժողովրդական վէպերով ու ազգասիրական քերթնաձերով:

Փ Ո Ր Զ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Դուն եկար լուռ ու քեքեւ ըստուերին պէս ծեփծեփուն,
Ըստուերին պէս առաձիգ ու պատերուն վրայ ոլոր.
Կամարներուն ներքեւ մութ կեցա՛ր հըպարտ, մեղփօփօր.
Եկար քընփուշ եւ փորձող ըստուերներու պէս քափուն...:

Յա՛նկարծ մութին մէջ եղար լոյսի բագուկ մը նըկուն.
Մինչ կամարէ առ կամար, պատերէ պատ իւզաներկ,
Անցա՛ւ մանուկ սէրերու այրումի լաց մը կամ երգ...
Եղա՛ր մութին մէջ շողշո՛ղ ցորենի հասկ մը նագուն:

Վե՛րջը, մանգա՛ղ մ'եղար, հի՛ո՛ կականչներուն վրայ ճօճուն.
Յետոյ ջըրվէժ մը՝ մաֆո՛ւր քարերուն զի՛ստն համբուրող.
Հեղ մը բաղե՛ր սիրակաթ՝ սիւֆէ մ'անոյշ դող ի դող.
Հուսկ՝ վարուժան մ'հրաշեայ գըրկած մարին սիրասուն...:

Դուն եկար լուռ ու քեքեւ վայրի կատուի՛ մը հանգոյն.
Ու կամարէ առ կամար, պատերէ պատ չարաղէտ,
Մընա՛ց տարփոտ յուշերու կարմիր հըրայրք մը կամ տենդ...
Եկար դանդաղ, անշըշո՛ւկ, որսորդ կատուի՛ պէս արթուն...:

.....

Հոգիս հեռո՛ւն կը կանչէ աղջիկ մը կամ լուսանուն.
Ունի սըրտին մէջ մորմոք, աչքին՝ արցունք ու երկիւղ...:
... Մինչ քովս ըստուեր մը դրուժան, խօլ ցընծութեան մը մէջ լիւղ,
Մութին մէջ, ժի՛ր ու անձայն, կը պատրաստէ կարք եւ քոյն...:

ՅԱԿՈԲ ԱԴԱՄԵԱՆ

Պուրէշ, Մարտ 1935

